

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 432  
van **INGEBORG DE MEULEMEESTER**  
datum: 17 juni 2016

---

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

---

*Examencommissie Vlaamse Gemeenschap - Vrijstellingen en uitschrijvingen*

Wie geen getuigschrift basis- of secundair onderwijs behaalde op school, kan deelnemen aan de examens van de Examencommissie secundair onderwijs. Terwijl minderjarigen ingeschreven moeten zijn bij een erkende onderwijsinstelling, of een bewijs van huisonderwijs moeten kunnen voorleggen, moeten volwassenen zichzelf voorbereiden voor de examens.

Echter, vrijstellingen aanvragen voor bepaalde cursussen is mogelijk wanneer men in een andere onderwijsinstelling een studiebewijs, een deelattest of -certificaat van het volwassenenonderwijs, een getuigschrift of een diploma behaalde. Kandidaten kunnen enkel een vrijstellingsdossier indienen voor het verkrijgen van vrijstellingen voor de derde graad secundair onderwijs. Ook gebeurt het dat iemand zich, om diverse redenen, uitschrijft voor een examen.

1. Beschikt de minister over het aantal deelnemers die vrijstellingen aanvragen voor deelname aan examens in 2015?
2. Beschikt de minister over het aantal al dan niet toegekende vrijstellingen in 2015?
3. Beschikt de minister over het aantal deelnemers die zich uitschrijven voor een examen in 2015?
4. Hoe evalueert de minister bovenstaande cijfergegevens (ten opzichte van voorgaande jaren)?

Graag een onderverdeling naar:

- minderjarigen en meerderjarigen,
- studierichting en studiegraad,
- geslacht.

**HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

**ANTWOORD**

op vraag nr. 432 van 17 juni 2016  
van **INGEBORG DE MEULEMEESTER**

In het jaarverslag van de Examencommissie secundair onderwijs worden jaarlijks cijfers bekend gemaakt rond vrijstellingen en deelname. Het jaarverslag kan geraadpleegd worden via de website van de Examencommissie secundair onderwijs.

<http://www.ond.vlaanderen.be/secundair/examencommissie/publicaties/jaarverslag2015/voorwoord/index.htm>

1. In 2015 werd 857 vrijstellingendossiers ingediend en behandeld.
2. Van de 857 ingediende **vrijstellingendossiers** kreeg 61% kreeg minstens één vrijstelling toegekend.

| Onderwijsvorm | Vrijstelling | Geen vrijstelling |
|---------------|--------------|-------------------|
| aso           | 74%          | 26%               |
| tso           | 70%          | 30%               |
| kso           | 78%          | 22%               |
| bso           | 47%          | 53%               |

Een aanvraagdossier kan meerdere **vakken** bevatten. In 2015 werden voor 4602 vakken een vrijstelling aangevraagd. 51% leidde tot een vrijstelling.

| Onderwijsvorm | Vrijstelling | Geen vrijstelling |
|---------------|--------------|-------------------|
| aso           | 71%          | 29%               |
| tso           | 57%          | 43%               |
| kso           | 59%          | 41%               |
| bso           | 33%          | 67%               |

3. Kandidaten kunnen zich volgens bepaalde regels uitschrijven voor een examen. In 2015 schreven kandidaten zich voor 51064 examens in. Voor 5795 examens werd op voorhand terug uitgeschreven.
4. In bijlage 1 vindt u de cijfers onderverdeeld per leeftijd, studierichting en graad of geslacht:
  - Voor het aanvragen van **vrijstellingen** geldt een strikte procedure. Enkel de studiebewijzen, uitgereikt door een erkende (onderwijs)instelling, komen in aanmerking voor het toekennen van vrijstellingen in de derde graad.
  - Iedere kandidaat krijgt 3 **examenbeurten** per vak per jaar. Het examenreglement omschrijft duidelijk de deelnamevoorwaarden en de in- en uitschrijffregels voor een examen.

De cijfers over de vrijstellingen geven duidelijk aan dat de Examencommissie een belangrijke pijler is binnen de flexibele leerwegen. Jongeren die ongekwalificeerd de schoolbanken verlaten, kunnen alsnog hun diploma secundair onderwijs behalen. De Examencommissie erkent hun eerder behaalde kwalificaties en op deze manier kunnen jongeren via een verkort traject hun diploma behalen. De Examencommissie mocht in 2015 17% meer aanvraagdossiers verwerken, het aantal toegekende vrijstellingen bleef echter stabiel.

Als ik de deelnamecijfers naast 2014 leg, dan blijft het aantal kandidaten die zich op voorhand uitschrijven stabiel (11%). Een kandidaat kan omwille van verschillende redenen uitschrijven voor een examen: onvoldoende voorbereid, geen cursusmateriaal gevonden, geen vervoer naar examenlocatie gevonden, ziekte, geen verlof gekregen op het werk,... De Examencommissie vraagt niet naar de reden waarom men niet deelneemt, de kandidaat verliest enkel een examenbeurt. Er is weinig evolutie merkbaar tegenover 2015. Globaal genomen kan gezegd worden dat ongeveer 70 à 75% van de ingeschreven examens afgelegd worden.

## **BIJLAGE**

Cijfers vrijstellingen

## Bijlage 1: Cijfers vrijstellingen

### Cijfers per leeftijd

| LEEFTIJD | aangevraagd | toegekend |
|----------|-------------|-----------|
| 15       | 1           | 0         |
| 16       | 9           | 0         |
| 17       | 43          | 29        |
| 18       | 97          | 77        |
| 19       | 181         | 155       |
| 20       | 163         | 126       |
| 21       | 83          | 63        |
| 22       | 60          | 46        |
| 23       | 41          | 25        |
| 24       | 28          | 15        |
| 25       | 21          | 11        |
| 26       | 21          | 13        |
| 27       | 12          | 4         |
| 28       | 11          | 3         |
| 29       | 4           | 1         |
| 30       | 5           | 2         |
| 31       | 5           | 3         |
| 32       | 3           | 1         |
| 33       | 5           | 2         |
| 34       | 7           | 4         |
| 35       | 4           | 2         |
| 36       | 2           | 1         |
| 37       | 2           | 1         |
| 39       | 2           | 0         |
| 40       | 2           | 1         |
| 41       | 1           | 1         |
| 42       | 3           | 1         |
| 43       | 2           | 0         |
| 44       | 1           | 0         |
| 45       | 4           | 2         |
| 46       | 1           | 1         |
| 47       | 1           | 1         |
| 48       | 4           | 2         |
| 49       | 1           | 1         |
| 50       | 1           | 1         |
| 51       | 3           | 1         |
| 52       | 1           | 1         |
| 56       | 1           | 1         |

### Cijfers per studierichting

| <b>studierichting</b>                                     | <b>graad</b> | <b>aanvragen</b> | <b>toegekend</b> |
|-----------------------------------------------------------|--------------|------------------|------------------|
| Latijn-Wetenschappen                                      | 3            | 5                | 5                |
| Latijn-Wiskunde                                           | 3            | 4                | 4                |
| Latijn-Moderne Talen                                      | 3            | 7                | 6                |
| Moderne Talen-Wetenschappen                               | 3            | 16               | 16               |
| Moderne Talen-Wiskunde                                    | 3            | 3                | 2                |
| Wetenschappen-Wiskunde                                    | 3            | 42               | 34               |
| Economie-Moderne Talen                                    | 3            | 51               | 44               |
| Economie-Wiskunde                                         | 3            | 17               | 12               |
| Humane Wetenschappen                                      | 3            | 101              | 77               |
| Sociale en Technische Wetenschappen                       | 3            | 29               | 26               |
| Sociale en Technische Wetenschappen (2015)                | 3            | 38               | 25               |
| Handel                                                    | 3            | 25               | 18               |
| Handel (2015)                                             | 3            | 23               | 20               |
| Secretariaat Talen                                        | 3            | 38               | 29               |
| Farmaceutisch Technisch Assistent                         | 3            | 40               | 37               |
| Fotografie                                                | 3            | 8                | 5                |
| Lichamelijke Opvoeding en Sport                           | 3            | 9                | 9                |
| Lichamelijke Opvoeding en Sport (2015)                    | 3            | 11               | 8                |
| Onthaal en Public Relations                               | 3            | 7                | 2                |
| Onthaal en Public Relations (2015)                        | 3            | 20               | 14               |
| Beeldende Vorming                                         | 3            | 7                | 7                |
| Muziek                                                    | 3            | 3                | 3                |
| Kantoor/Kantooradministratie en Gegevensbeheer            | 3            | 257              | 150              |
| Organisatiehulp/Organisatieassistentie - Frans            | 3            | 20               | 9                |
| Organisatiehulp/Organisatieassistentie - Engels           | 3            | 100              | 61               |
| Publiciteitsgrafiek / Publiciteit en Illustratie - Frans  | 3            | 1                | 0                |
| Publiciteitsgrafiek / Publiciteit en Illustratie - Engels | 3            | 8                | 4                |

### Cijfers per geslacht

| <b>geslacht</b> | <b>aanvragen</b> | <b>toegekend</b> |
|-----------------|------------------|------------------|
| man             | 455              | 343              |
| vrouw           | 381              | 256              |